

El cas Pinochet posa a prova la justícia xilena

El futur de l'ex-dictador Augusto Pinochet depèn ara del sistema judicial xilè, un poder que, tot i haver evolucionat en els últims anys, encara conserva molts vicis i estructures de la passada dictadura.

ALEX MILIAN

Un total de 60 querelles esperaven l'ex-dictador i senador vitalici de Xile, Augusto Pinochet, quan, el passat 3 de març va aterrar a Santiago de Xile, després de passar 503 dies a Gran Bretanya, retint per la demanda d'extradició a Espanya cursada pel jutge Baltasar Garzón.

Set advocats, encapçalats per Eduardo Contreras, que representa l'acusació en la majoria d'aquestes querelles, han presentat també una petició davant la Cort Suprema de justícia perquè Pinochet perdi la immunitat que li dóna el càrrec de senador vitalici, i que ell mateix s'atorgà en la transició xilena.

Ara, la decisió està en mans del jutge de la Cort Suprema Juan Guzmán Tapia, que haurà de decidir si aquestes demandes tenen fonaments per retirar-li el fur a l'ex-dictador. Després, la seua decisió haurà de ser ratificada pel ple de la Cort Suprema, l'equivalent al Tribunal Suprem espanyol, que està formada per 25 magistrats.

La sol·licitud perquè Pinochet perdi el fur es basa en els

fets de l'anomenada "Caravana de la Mort", un escamot militar dirigit pel general Sergio Arellano que, segons l'acusació, va rebre ordres de Pinochet per a recórrer quatre ciutats de Xile en helicòpter i per afusellar 19 presos polítics. L'acusació afirma que Pinochet tingué "participació criminal en qualitat d'autor inductor en els delictes de segrests agreujats (amb desaparicions) i d'associació il·lícita". Segons el jutge Guzmán Tapia, serà possible jutjar-lo si "està justificada l'existència del delicte".

Les lleis xilenes fan difícil que l'estat de salut de l'ex-dictador li serveixi, com a Gran Bretanya, per a salvar-se del judici. A Xile, els metges haurien de diagnosticar-li demència perquè Pinochet no fos jutjat.

Les dificultats per a jutjar l'ex-dictador poden aparèixer, més aviat, per la pressió de l'exèrcit i grups afins a Pinochet sobre els membres de la Cort Suprema. Tot i que, en els últims dos anys i sota supervisió de la ministra de Justícia xilena, Soledad Alvear, aquesta institució ha anat reformant-se, la Cort Suprema té un llarg currículum d'irre-

Després de setze mesos al Regne Unit, l'ex-dictador Pinochet ha tornat a Xile. Set advocats han presentat una sol·licitud per fer-li perdre la immunitat que li dóna el càrrec de senador.

gularitats judicials i de convivència amb els poders empresarial, militar i polític.

Precisament, un extens document periodístic que denuncia aquestes irregularitats, *El libro negro de la justicia chilena*, d'Alejandra Matus, continua prohibit a Xile i la seva autora està exiliada als Estats Units.

Aquest mateix llibre recull un cas en què l'actual jutge instructor de les demandes contra Pinochet, Juan Guzmán, va actuar irregularment: el 1995, segons Matus, Guz-

mán va impedir que jutges per venda irregular de substàncies psicotròpiques la germana d'un company seu, jutge de la Cort d'Apel·lacions Luis Correa Buló.

Malgrat tot, tant l'actual president de Xile, Eduardo Frei, com Ricardo Lagos, el substituirà el pròxim dia de març, s'han mostrat convençuts que els tribunals lens estan en condicions dur a terme aquestes judicis. "Si no fóra així -ha reblat- significaria que teníem una democràcia castrada".